

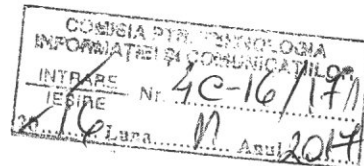
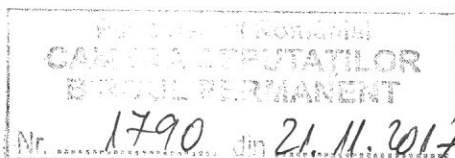
APROBAT

In sedinta Biroului permanent al
Camerei Deputatilor

data de 21. 11. 2017

1790
[Signature]

Mr. Ref. M144

Parlamentul României Camera Deputaților

Comisia pentru tehnologia informației și comunicațiilor
Subcomisia pentru Spațiu

București, 14 Noiembrie 2017

INFORMARE

privind participarea la

**Cea de-a XIX-a Conferință Europeană Interparlamentară privind
Spațiul (EISC)**

06-07 Noiembrie 2017

În perioada 06-07 noiembrie 2017, la Tallinn, în Estonia, s-a desfășurat **Cea de-a XIX-a Conferință Europeană Interparlamentară privind Spațiul (EISC)**. Această Conferință a fost organizată de Grupul parlamentar Estonian pentru Spațiu, ce deține Președenția EISC pe anul 2017.

Conferința EISC 2017 a reunit delegațiile parlamentare din 8 state membre EISC, delegația din partea Agenției Spațiale Europene, delegația din partea Comisiei Europene, dar și reprezentanți ai Agențiilor Spațiale din statele membre EISC.

Comisia pentru Tehnologia Informației și Comunicațiilor, Subcomisia pentru Spațiu
Telefon: 021 414-16.10, 021 414-18.65; Fax: 021 414.16.11; e-mail: cti@cdep.ro, space@cdep.ro

Din partea Parlamentului Romaniei, au participat la Conferința EISC domnii deputați **Anton ANTON**, membru în Comisia pentru tehnologia informației și comunicațiilor, Președinte Subcomisia de Spațiu și **Pavel POPESCU**, membru în Comisia pentru Tehnologia Informației și Comunicațiilor, Membru al Subcomisiei de Spațiu. Din delegația României a făcut parte și domnișoara **Ana-Maria NECULĂESCU**, Cercetător Științific în Dinamica Vehiculelor Spațiale, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Aerospațială "Elie Carafoli" – INCAS.

Președenția EISC a propus în acest an subiecte de actualitate privind Antreprenoriatul Spațial, dar și deficiențele legate de lipsa unui mecanism legal concis în Europa și măsurile ce pot fi luate de entitățile relevante în acest domeniu pentru a îmbunătăți starea afacerilor spațiale.

La acest eveniment au participat următorii membri ai Parlamentelor din 8 state Europene (Belgia, Estonia, Finlanda, Franta, Germania, Norvegia, Polonia și România), iar lista detaliată este următoarea:

Membrii ai Parlamentelor Europene		
1	Domnul Yves Evrard	Belgia
2	Doamna Christie Morreale	Belgia
3	Doamna Liisa Oviir	Estonia, EISC 2017 Chairwoman
4	Domnul Arto Aas	Estonia
5	Doamna Anne Sulling	Estonia
6	Domnul Jyrki Kasvi	Finlanda
7	Domnul Jean-Marie Bockel	Franta
8	Domnul Klaus-Peter Willsch	Germania
9	Domnul Karstein Eidem Lovaas	Norvegia
10	Doamna Cecilie Myrseth	Norvegia

11	Domnul Marek Matuszewski	Polonia
12	Domnul Sylwester Chruszcz	Polonia
13	Domnul Anton Anton	România
14	Domnul Pavel Popescu	România

Sesiunea plenară a EISC 2017 începe cu discursul domnului **Eiki Nestor** (Purtător de cuvânt al Parlamentului Estoniei (Riigikogu), care prezintă pe scurt istoria spațială a Estoniei. Următorul discurs este al doamnei **Liisa Oviir** (Chairwomen al EISC 2017), care atrage atenția asupra importanței implicării Parlamentelor Țărilor Europene în industria spațială. De asemenea, doamna Liisa menționează că un cadru legislativ coerent este necesar pentru a favoriza activitățile companiilor private din domeniul spațial.

Directorul General al Agenției Spațiale Europene (ESA), domnul **Johann-Dietrich Worner**, prezintă direcțiile ESA, și anume: Space4.0. De asemenea, domnul Worner a punctat faptul că ESA dorește înființarea unei singure organizații europene pentru domeniul spațial. Mai mult decât atât, aduce în discuție importanța autonomiei Europei în domeniul vehiculelor lansatoare și susține totodata competițiile între antreprenorii care și desfășoara activitatea în industria spațială.

Conferința continuă cu decernarea a două premii: ESA-EISC Award Ceremony – prezentată de astronautul ESA, Domnul **Jean-Francois Clervoi**. Cele două echipe câștigătoare au prezentat lucrările cu care au participat la această competiție, astfel:

- Premiul întâi a fost câștigat de Domnișoara **Katherine Bruce** (UK) și de domnul Gabriele De Canio (team Agronomia) – "Using satellites to unlock Europe's untapped resource"

- Mențiunea specială a Juriului a fost înmănată domnișoarei **Rachel Stephenson** (UK) – "Forecasting Cetacean Stranding".

Delegațiile a patru țări europene au profitat de această oportunitate pentru a se adresa audienței pe tema "Space and Entrepreneurship", mai exact Norvegia, România, Franța și Germania.

Domnul **Karstein Eidem Lovaas** (Norvegia) menționează faptul că țara pe care o reprezintă este un jucator activ în domeniul spațial și punctează poziția geografică privilegiată a Norvegiei.

Domnul **Anton Anton** (România) a prezentat rolul foarte important al Agenției Spațiale Române (ROSA) și implicarea activă a ROSA în programele ESA. De asemenea, aduce în discuție cadrul juridic din România și rolul Parlamentului în actualizarea legislației din domeniul spațial și adaptarea acestor legi la nevoile jucătorilor activi din secolul 21. Domnul Anton Anton punctează ideea că România susține cooperarea între țările europene în acest domeniu, ceea ce este în concordanță cu strategia ESA.

Domnul **Jean-Marie Bockel** (Franța) aduce în discuție numeroasele aplicații și servicii puse la dispoziție de programul Galileo și importanța domeniului spațial pentru Europa și nu numai.

Domnul **Klaus-Peter Willsch** (Germania) menționează cooperarea dintre Membrii Parlamentelor Europene și rolul ESA în acest context. În Germania a fost instituit "Parlament Space Group", iar direcțiile pe care doresc să le urmeze sunt în concordanță cu cele ale ESA (Space 4.0). Mai mult decât atât, punctează necesitatea actualizării cadrului legislativ din Germania pentru a putea să răspundă nevoilor actorilor din acest domeniu.

La sfârșitul acestor prezentări, organizatorii au făcut o poza de grup cu toți participanții în holul Hotelului Nordic Forum.

Sesiunea 1. *Oportunități și Obstacole pentru Antreprenori în domeniul Spațial* - a fost moderată de doamna **Marika Popp**, Reprezentant Permanent al Estoniei la Uniunea Europeană, iar la Panel au participat: Domnul **Thorsten Rudolph** (Managing Director of AZO-Space of Innovation), Domnul **Dan Bogdanov** (Head of Privacy Technologies Department at Cybernetica), Domnul **Mattias Rennel** (Team Leader, Earth Observation at Reach-U), Doamna **Simonetta Cheli** (Head Strategy, Earth Observation Programmes, ESA) și Doamna **Andres Jaadla** (Rapporteur on Space Strategy for Europe, European Union Committee of the Regions), care au susținut câte o prezentare pe subiectul în dezbateră. Discuțiile au fost legate de importanța unui plan de afaceri pe care antreprenorii trebuie să îl conceapă. Rolul important al ESA în crearea oportunităților pentru antreprenorii din domeniul spațial este punctat de către doamna Cheli și menționează că ESA va continua să acorde sprijin actorilor care își desfășoară activitatea pe teritoriul țărilor membre ESA.

Sesiunea 2. Outer Space and Cyber Space – a fost moderată de domnul **Kai-Uwe Schrogl**, Chief Strategy Officer la ESA, iar la Panel au participat: Domnul **Andreas Veispak** (Head, EU Commission SpaceData for Societal Changes and Growth Unit), Domnul **Stephan Hobe** (Professor, University of Cologne) și Domnul **Linnar Viik** (Co-Founder of e-Governance Academy).

Sesiunea 3. The changing Legal Framework for Space – moderată de doamna **Katrin Nyman Metcalf**, Visiting Professor at the Institute of Law,

iar la Panel au participat Domnul **Marco Ferrazzani** (Head of Legal Service Department at ESA), Domnul **Marc Serres** (Director of Space Affairs, Space Resources), Doamna **Jenni Tapio** (Member of European Center for Space Laws - Finlanda) și Domnul **Paul Liias** (Expert in Space Technologies at the Ministerul Estonian de Afaceri Economice și Comunicații).

Sesiunea a fost încheiată de către doamna **Liisa Oviir**, care a oferit o invitație tuturor participanților la Cina Oficială EISC 2017, ce a avut loc la House of Blackheads.

Pe parcursul evenimentului **European Space Week 2017** au avut loc numeroase workshopuri, iar delegația României a profitat de această ocazie pentru a se întâlni și discuta cu reprezentanți ai țărilor participante cu scopul de a pune bazele unor colaborări între România și respectivele state europene în industria spațială.

Cea de-a doua zi este deschisă de către doamna **Liisa Oviir** și aduce în vedere XIX Resolution, al cărui draft a fost trimis către membrii Parlamentelor Europene înainte de această ședință. Participanții la cea de-a 19 Conferință Interparlamentară pentru Spațiu a căzut de acord asupra a două subiecte:

- Spațiu și Antreprenariat
- Menținerea și întărirea Autorității Europei.

Pentru primul subiect, textul a fost acceptat de delegații țărilor participante, însă cel de-al doilea subiect a fost mai dezbătut. Delegații țărilor menționate

au discutat diverse formulări pentru a se asigura că ideile pe care le transmit organizațiilor care sunt relevante pentru acest document sunt bine înțelese.

La sfârșitul sesiunii, documentul a fost modificat în urma sugestiilor primite și a fost acceptat și semnat de toți delegații țărilor menționate.

Sesiunea s-a sfârșit cu prezentarea delegației Belgiei, care va organiza conferința în 2018. Doamna **Christie Morreale** (Belgia) mulțumește organizatorilor acestui eveniment și încheie prin a pune accentul pe colaborarea între țările membre ESA. De asemenea, delegația Belgiei propune zilele de **23-24 Aprilie 2018** pentru organizarea **EISC 2018** în Brussel.

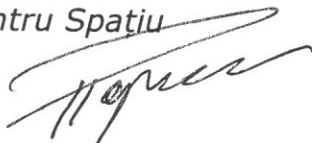
Delegația României a participat în seara de 7 noiembrie la **"Awards Ceremony of the Copernicus Masters & European Satellite Navigation Competition 2017"**, care a avut loc la Seaplane Harbour Museum. La acest eveniment, o echipă din România a câștigat un Premiu Regional pentru aplicația cu numele **"PharGO: Pharmacy on the GO!"**. Această aplicație are scopul de a conecta farmaciile cu clienții și a facilita achiziția de medicamente. Ținând cont de locația utilizatorului, PharGO arată care este cea mai bună ofertă a farmaciilor din împrejurimi. Aplicația utilizează semnale GNSS pentru a oferi direcții utilizatorilor, iar aceștia pot să plătească prin intermediul aplicației și să ridice comanda de la farmacia aleasă.

Anexăm invitația și agenda de lucru a evenimentului EISC 2017.

Deputat Pavel POPESCU,

Membru, Subcomisia

pentru Spațiu

Deputat Anton ANTON,

Președinte, Subcomisia

pentru Spațiu

Tallinn, 12 September 2017

Dear Sir/Madam,

Estonia has been holding the annual rotating Presidency of the European Interparliamentary Space Conference (EISC) since 1 January 2017, and it is my great pleasure to invite you to the XIX EISC Plenary Session that will take place on 6-7 November in Tallinn, Estonia.

The Estonian chairmanship focuses on space and entrepreneurship, and the Plenary Session will include panels such as *Opportunities and Obstacles for Entrepreneurs in Space* and *The Changing Legal Framework for Space*. As a continuation to the EISC Workshop that took place in Tartu on 22-23 May 2017, the Plenary Session will involve various stakeholders to discuss exciting opportunities for innovation and entrepreneurship in space and thanks to space. We hope to generate new ideas for space and entrepreneurship and adopt a resolution as a result of the conference.

Preliminary Programme of the Plenary Session and Practical Information document are already uploaded on the EISC website at <http://www.eisc-europa.eu/>. You are kindly asked to register for the Plenary Session on the EISC website by 6 October 2017 at the latest.

EISC Plenary Session will be a part of European Space Week that takes place in Tallinn 3-9 November and aims to bring together the most important European space stakeholders, companies, partners and visionaries. I encourage you to look at the programme of European Space Week at <http://www.eusw2017.eu/#programme-outline>.

I am confident that the XIX EISC Plenary Session will include important and interesting discussions on space and on the role of parliaments regarding space and entrepreneurship, and I look forward to welcoming you in Tallinn.

Sincerely yours,

A handwritten signature in black ink, appearing to be "Liisa Oviir".

Liisa Oviir

Chairwoman of the XIX EISC, Chairwoman of the Estonian Delegation to EISC

European Interparliamentary Space Conference (EISC) Plenary Session 2017:
Space and Entrepreneurship
Tallinn, Estonia / 5-7 November 2017

Preliminary Programme

Sunday, 5 November

Arrival of the participants at Tallinn Lennart Meri Airport

Transfer to and accommodation at Nordic Hotel Forum

Viru väljak 3, 10111 Tallinn

<http://www.nordichotels.eu/en/> / +372 622 2900

19:00- Welcome Reception

20:30 *Venue: Lobby of the Conference Center of Nordic Hotel Forum*

Monday, 6 November

8:15 Registration and badges

Venue: Conference Center of Nordic Hotel Forum / Viru väljak 3, Tallinn

9:00 Opening Session of EISC 2017. Welcoming remarks by:

Mr Eiki Nestor, Speaker of the Parliament of Estonia (tbc);

Ms Liisa Oviir, EISC 2017 Chairwoman, Member of the Estonian Parliament;

9:20 Introduction of the event, by **Ms Katrin Nyman Metcalf**, EISC 2017 Programme Coordinator

Key-note speech by **Mr Johann-Dietrich Wörner**, Director General of European Space Agency (ESA)

9:50 Opportunity for statements by EISC delegations

All delegations are asked to register their statements before the event.

10:20 Group Photo

Venue: Lobby of Nordic Hotel Forum

10:30 **ESA-EISC Award Ceremony**

- 11:00 Coffee break
- 11:20 **Session 1: Opportunities and Obstacles for Entrepreneurs in Space**
- Panel: **Mr Torsten Rudolph**, Managing Director of AZO-Space of Innovation;
Mr Dan Bogdanov, Cybernetica/Sharemind;
Mr Joseph Aschbacher, ESA Director of Earth Observation;
Mr Andres Jaadla EU Committee of the Regions, rapporteur on space policy (tbc);
Moderator: (tbc)
- 13:00 Lunch at *Restaurant Monaco* in Nordic Hotel Forum
- 14:30 **Session 2: Outer Space and Cyber Space**
- Panel: **Ms Constanze Krehl**, MEP, Rapporteur on EU Space Policy;
Mr Stephan Hobe, Professor, Institute of Air and Space Law, University of Cologne;
Mr Linnar Viik, Co-Founder of e-Governance Academy;
Moderator: Mr Kai-Uwe Schrogl, Chief Strategy Officer, ESA
- 15:45 Coffee break
- 16:15 **Session 3: The Changing Legal Framework for Space**
- Panel: **Mr Alexander Soucek**, ESA legal department;
Mr Marc Serres, Director of Space Affairs, Luxembourg;
Ms Jenni Tapio, Member of European Center for Space Law, Finland;
Mr Paul Liias, Expert in Space Technologies at the Estonian Ministry of Economic Affairs and Communications
Moderator: Ms Katrin Nyman Metcalf
- 17:30 Closing remarks by
Ms Liisa Oviir, EISC 2017 Chairwoman;
Mr Madis Võõras, Head of Estonian Space Office;
- 19:30 Bus departs for EISC 2017 Official Dinner
Designated bus will be waiting in front of Nordic Hotel Forum
- 20:00 **EISC 2017 Official Dinner** hosted by **Ms Liisa Oviir**, Chairperson of EISC 2017
at House of the Blackheads
Pikk 26, 10133 Tallinn
- Speech by **Ms Ene Ergma**, Chairperson of Estonian Space Committee, former Speaker of Parliament of Estonia (tbc);
- (tbc) Bus departs for Nordic Hotel Forum from House of the Blackheads

Tuesday, 7 November (Meetings of EISC delegations, closed to the public)

- 9:30 Welcome remarks by **Ms Liisa Oviir**, EISC 2017 Chairwoman
- 10:00 Discussion on and adoption of the Resolution of XIX EISC Plenary Session
Draft Resolution will be sent to all EISC delegations in the second half of September, delegations are invited to send their amendments and comments to the organizers before the event. Information on this procedure will follow.
- 11:00 EISC 2018 Belgian Presidency theme and programme
Discussion amongst members for next Presidency of EISC in 2019 and 2020
- 11:20 Closing remarks by **Ms Liisa Oviir**
- 11:30 Lunch at *Restaurant Monaco* in Nordic Hotel Forum
- 12:45 Bus departs for the Excursion of the Parliament of Estonia, Riigikogu
- 13:00 **Excursion of the Parliament of Estonia**
Riigikogu, Lossi plats 1a, 15165 Tallinn
- 14:00 Bus departs for Nordic Hotel Forum from the Parliament of Estonia
End of the official EISC 2017 programme

A list of optional events that take place in the framework of **European Space Week**, November 3-9 in Tallinn, Estonia can be found at <http://www.eusw2017.eu/#programme-outline>

In the afternoon of **November 7**, all members of EISC delegations are invited to the following European Space Week events:

*14:30-16:30 – **Satellite Masters Conference – Opening & Roundtable** at Hilton Park Tallinn*
*19:00-00:00 – **Awards Ceremony of the Copernicus Masters & European Satellite Navigation Competition 2017** at Seaplane Harbour Museum*

Please kindly note that participation at European Space Week events requires registration at ESW Website at <http://www.eusw2017.eu/registration/>

Contact at the Parliament of Estonia (Riigikogu):

Ms Kadri Lutter, Adviser at the Foreign Relations Department
Phone +372 631 6397, mobile: +372 53 98 9818, kadri.lutter@riigikogu.ee

EISC 2017 Programme Coordinator:

Ms Katrin Merike Nyman-Metcalf, Visiting Professor, Institute of Law, School of Business and Governance, Tallinn University of Technology
Phone +372 5333 1063; email katrin.nyman-metcalf@ttu.ee